

PAPIESKI INSTYTUT STUDIÓW KOŚCIELNYCH

Zespół nr 43

**Spuścizna Jędrzeja Giertycha
1967-1982**

Inwentarz

Opracowała dr Lidia Potykanowicz-Suda

Warszawa 2025

Wstęp

Jędrzej Giertych – prawnik, polityk, dyplomata, dziennikarz, jeden z przywódców Stronnictwa Narodowego (SN) urodził się 7 stycznia 1903 r. w Sosnowcu. W latach 1921-1926 studiował prawo na Uniwersytecie Warszawskim. Po uzyskaniu dyplomu do 1932 r. pracował w Ministerstwie Spraw Zagranicznych (MSZ). Ze względów politycznych został usunięty z MSZ i za namową Romana Dmowskiego rozpoczął działalność polityczną. Początkowo był sekretarzem Wydziału Wykonawczego Obozu Wielkiej Polski, a od roku 1935 wszedł do władz SN, gdzie pozostał do wybuchu II wojny światowej stając się głównym ideologiem obozu narodowego. W czasie kampanii wrześniowej uczestniczył w obronie Wybrzeża. Stamtąd wzięty do niewoli i do 1945 r. przebywał w niemieckich obozach jenieckich. Po zakończeniu działań wojennych wrócił na krótko do Polski, a później wraz z rodziną udał się na emigrację. Do końca życia mieszkał w Wielkiej Brytanii. Wydawał własne książki historyczne i publicystyczne, a także czasopisma „Ruch Narodowy” (Londyn 1955–1957) i „Horyzonty” (Paryż 1956–1971). Angażował się również w życie polityczne w emigracyjnym SN. Był zwolennikiem spiskowej teorii dziejów, w której największe zagrożenie dla Polski widział wśród Żydów i komunistów. Zmarł 9 października 1992 r. w Londynie. Został pochowany w Kórniku k. Poznania.

Przechowywana w Papieskim Instytucie Studiów Kościelnych spuścizna po Jędrzeju Giertychu to rękopisy jego trzech wydanych publikacji. Całość zachowanego materiału została spaginowana przez aktotwórcę. Opracowany zespół liczy 7 jednostek archiwalnych, co stanowi ok. 0,27 mb. akt i obejmuje on lata 1967-1982.

Bibliografia:

Bartyzel J. *Jędrzej Giertych*, <https://www.myslkonserwatywna.pl/> Jędrzej Giertych : Myśl Konserwatywna (myslkonserwatywna.pl) [dostęp: 2.08.2025].

„Giertych Jędrzej”, w: *Czy wiesz kto to jest?*, red. S. Łoza, Warszawa 1938, s. 202. <https://jbc.jelenia-gora.pl/dlibra/show-content/publication/19725/edition/18466/> [dostęp: 2.08.2025].

Sygn.	Tytuł	Daty	Opis j. a.
1	Rękopis publikacji Jędrzeja Giertycha pt. „Rola dziejowa Dmowskiego”, t. I	1967	luzy, rękopis, pol., s. 398
2	Rękopis publikacji Jędrzeja Giertycha pt. „Rola dziejowa Dmowskiego”, t. II	1967	luzy, rękopis, pol., s. 399-719
3	Rękopis publikacji Jędrzeja Giertycha pt. „Rola dziejowa Dmowskiego”. Uzupełnienie	1967	luzy, rękopis, pol., s. 120
4	Rękopis publikacji Jędrzeja Giertycha pt. „Józef Piłsudski 1914-1918”, t. I [brak początku - tekst zaczyna się od strony 133]	1979	luzy, rękopis, pol., s. 133-714
5	Rękopis publikacji Jędrzeja Giertycha pt. „Józef Piłsudski 1914-1918”, t. II	1979?	luzy, rękopis, pol., s. 715-1200
6	Rękopis publikacji Jędrzeja Giertycha pt. „Józef Piłsudski 1914-1918”, cd. t. II	1979?	luzy, rękopis, pol., s. 1201-1816
7	Rękopis publikacji Jędrzeja Giertycha pt. „ Co robić? List otwarty do społeczeństwa polskiego w Kraju”	1982	luzy, rękopis, pol., s. 171

Ogólna liczba pozycji: 7

Warszawa 2025

dr Lidia Potykanowicz-Suda